

de nogen fremtrædende rolle i mandatet for magtudredningen.«

»De ganske vist begrænsede analyser, som I trods alt har med om Stortinget, tegner et ret pessimistisk billede af Stortingets politiske betydning. Vil du mene, at det billede også er aktuelt i dag?«

»Ser man isoleret på forholdet regering-Storting, så har Stortinget fået en større betydning, fordi vi har haft flere mindretalsregeringer. Derimod har massemedierne taget noget fra Stortinget. Det spiller ikke den samme rolle længere som debatarena. Når eksempelvis finanslovsforslaget offentliggøres i vore dage, så bliver partiernes repræsentanter i tv og radio tvunget til at forholde sig til finanslovsforslaget, næsten før de har haft mulighed for at læse det, endsige at diskutere det i Stortinget.«

»Hvis du nu skulle lave en magtudredning i dag, hvilke områder ville du så kaste dig over?«

»Jeg tror faktisk, at jeg ville kaste mig over mange af de samme områder, som vi undersøgte dengang: organisationerne, forvaltningen, massemedierne, de multinationale selskaber, erhvervslivet; men så ville jeg også medtage Stortinget. Jeg ville måske nok forsøge at lægge mere vægt på forløb og processer, som skaber forskydninger i samfundet. Det ville også være godt, hvis man kunne sammenligne resultater over tid. Derudover ville hele spørgsmålet om internationaliseringen og ikke mindst, hvad der sker i et land, der som Norge står uden for det europæiske fællesskab, trænge sig på.«

»Du har en fortid som politolog og magtudredder. I dag er du politiker og 'magthaver'. Har dette rolleskifte ændret dit billede af 'magtens cirkler', nu hvor du selv er en del af dem?«

»Nej, egentlig ikke. Jeg synes, at der er fin harmoni mellem det billede, jeg som forsker havde 'udefra' af det politiske system, og det billede, jeg i dag har 'indefra' som minister. Dog vil jeg nok sige, at der er større mulighed for individuel handling og initiativ end det billede, som jeg var med til at tegne i magtudredningen. Selv om vores billede nok i hovedsagen var rigtigt, så var vi måske nok lidt for 'strukturelle' ved at lægge for megen vægt på strukturer og for lidt på den individuelle handlemulighed. Og den individuelle handlemulighed er der faktisk. Har man først lagt en

politisk linje, så har man som minister faktisk gode muligheder for at følge den op. Et andet punkt, hvor mit billede har ændret sig lidt, er med hensyn til den strategiske rolle, som massemedierne spiller. Massemedierne har stor betydning, når man er minister. Man kan ikke overbevise nogen i Stortinget direkte. Men hvis de i Stortinget ser, at medierne drejer i en bestemt retning og folkeopinionen følger med, så kan man via medierne også flytte holdningerne hos Stortingets repræsentanter.«

»Er der i øvrigt andre ting i det politiske liv, som har overrasket dig?«

»Ja, den rolle, som embedsværket spiller. Efter at jeg havde forladt min tidligere ministerpost, reagerede embedsværket næsten som en krokodille, der kom op af vandet for at tilbagetage de positioner, som den politiske ledelse havde lagt. Embedsværket i mit tidligere ministerium reagerede næsten på det interne ministerskifte, som om det var et regeringskifte. Det var en stærk oplevelse.«

»Hvis du kikker på magtudredningen først med forskerbriller og dernæst med ministerbriller, hvad vil du så sige, har været dens største fortjeneste?«

»Den satte en anden dagsorden for forskningen. Den gav også et andet grundbillede af, hvordan det norske politiske system fungerede. Magtudredningen blev næsten en herskende ortodoksi. På et tidspunkt diskuterede jeg for eksempel heftigt nogle ting med min søn, og så slog han i bordet og sagde: 'Det, du siger der, står ikke i magtudredningen, far!'. Det betød jo i realiteten, at magtudredningens resultater var gået ind i undervisning og i lærebøger og altså havde bredt sig ud i samfundet. Man kan måske godt sige, at magtudredningen blev en ortodoksi i en grad, så den burde udfordres med et modbillede. Sat lidt på spidsen så har en væsentlig del af den norske samfundsforskning været en dialog med magtudredningen. Og man støder faktisk i nye samfundsvidenskabelige analyser fortsat på henvisninger til magtudredningen.

Hvad angår det politiske, så blev vores resultater brugt af flere regeringer. De blev også anvendt i en stortingsmelding om skibsfarten. Magtudredningens slutrapport var også til behandling i Stortinget, men man kan sige, at Stortinget som organ ikke er udrustet til at diskutere principielle sager eller sammenhænge